

Olena Aksonova. The organization of cadet's independent work in competence-oriented education

The article analyzes the possibility of cadet's independent work on mathematics organization in competence-oriented education taking into account the training of military specialists. The cadet's independent activity contributes to the solution of certain learning tasks in forming of future officers's professional competence.

The focus on self-employment is very important within the military university, because cadet is not just studying, but carrying military service and sometimes is destructed from his classes.

It is proposed the complex of methodical activities on organization of cadet's independent work on mathematics in the classroom (at lectures and practical classes) and outside of auditorium.

We make slide lectures, which reflect training material as block diagrams all over the theme or whole discipline. Main functions of these lectures are: stimulating of independent thinking, structural logic of specific theme targeted delivering, emphasizing the connection between theory and professional practice. It is advisable to prepare the sufficient amount of didactic material with different degree of difficulty and with guidelines, which must help cadet to work on practical classes. The organization of cadet's independent work outside of auditorium suggests individual and differentiated approach. The kernel of the complex of methodical activities on organization of independent work is the cadet's individual working program.

The complex provides efficiency of cadet's independent work and allows combine disparate activities on organization of independent work into a single model. Implementation of the model will promote cadet's independent educational and cognitive activity, forming of professional and core competencies.

Key words: independent work, complex approach, slide lecture, individual work program.

УДК 316.454.5

Геннадій АНДРІЙЧЕНКО

*кандидат військових наук, старший викладач кафедри військової підготовки Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського, м. Миколаїв, Україна
e-mail: KVP_mdu@ukr.net*

Ігор БУГАЄВСЬКИЙ

*викладач кафедри військової підготовки Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського, м. Миколаїв, Україна
e-mail: KVP_mdu@ukr.net*

КОНФЛІКТИ ТА ЇХ ПРОФІЛАКТИКА ЯК УМОВА УСПІШНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В СУСПІЛЬСТВО

За умов трансформації українського суспільства проблема дослідження конфліктів стала особливо актуальною. Складна соціально-економічна та політична ситуація в Україні призводить до поширення проявів конфліктної поведінки серед молоді, в тому числі студентської. В роботі аналізуються причини виникнення конфліктів в молодіжному середовищі та розкриваються питання профілактики таких конфліктів, як умови успішної інтеграції молоді в суспільство. Також, визначаються пріоритетні позиції, що регулюють конфліктні процеси серед студентської молоді і сприяють попередженню негативних проявів конфлікту, а також окреслюються заходи, які сприяють зниженню потенціалу конфліктогенних факторів в молодіжному середовищі.

Ключові слова: суспільство, студентська молодь, конфлікти, профілактика, інтеграція.

Світова історія, у т.ч. військова історія з давніх часів до сьогодення показала, що конфлікти неминучі, існували завжди і будуть існувати, вони є невід'ємною частиною суспільного життя. Сьогодні нікому не треба доводити, що проблематика, яка пов'язана з вивченням конфліктів, не тільки має право на існування, а розглядається як самостійна галузь знань, яка активно розвивається в Україні. До проблем виникнення та ефективно-

го вирішення конфліктів виявляють великий інтерес не тільки професіональні психологи але й політики, військові, керівники підприємств і установ, педагоги, соціальні працівники, словом, всі ті, хто в своїй практичній діяльності пов'язаний з проблемами людського соціуму. Нажаль, цей інтерес в чималій мірі пов'язаний і з підвищенням напруги в різних сферах соціальної взаємодії, з гострою потребою різних громадських структур й

окремих людей в практичній допомозі по вирішенню конфліктів. Особливо вразливою, в цьому аспекті є молоде покоління, в нашому випадку – студентська молодь.

Актуальність проблеми посилюється тим, що неврегульовані соціальні конфлікти мають деструктивну характеристику і викликають негативні наслідки. Саме актуальність і недостатня розробленість проблеми профілактики конфліктів у молодіжному (в т.ч. студентському) середовищі, обумовили звернення автора до цієї проблеми.

Дослідженню конфліктів, причин їх появи, місцю конфліктів в становленні та розвитку суспільства присвячено багато досліджень вчених різних напрямів: філософів, соціологів, психологів, юристів. Військова психологія також приділяє велику увагу аналізу причин появи та шляхів подолання конфліктних ситуацій в лавах збройних сил.

Аналіз соціальних конфліктів у роботах вітчизняних та закордонних науковців, в основному має характер прикладних досліджень, на базі яких робляться спроби узагальнення проблеми і формування концепцій. Головне тут усвідомлення конфлікту як соціального феномену, його раціоналізація і надання цивілізованих, конструктивних форм. Перед дослідниками пострадянського простору стоять завдання, як теоретичного так і практичного плану. Розроблені різні концептуальні підходи щодо визначення соціальних конфліктів. Науковці працюють над теоретико-методологічними проблемами конфлікту та розробкою методик і технологій, що дозволять практично застосувати конфліктологічну теорію. Найважливішими напрямками досліджень є питання когнітивної теорії конфліктів і дослідження механізмів соціальних конфліктів; дослідження конфліктів на макрорівні та питання соціології конфлікту; виявлення причин перетворення взаємодії на конфліктну та соціологічні питання співробітництва і конфліктів. Над вирішенням означених проблем працюють такі вчені, як А. Т. Ішмуратов, О. Г. Здравомислов, С. Ф. Фролов, В. О. Друзь, О. М. Бандурка.

Аналізу конфлікту з огляду існування трьох типів конфліктів присвячені роботи А. Я. Анцупова, А. І. Шипілова. Вони розглядають «демократію» як поле постійних конфліктів. Гришина Н. В. вважає, що атрибутивні ознаки конфлікту або інваріанти, обов'язково присутні в будь-якому конфлікті і працює над проблемами психології конфлікту.

Важливою складовою вивчення проблеми є її соціально-педагогічний аспект. Питання конфліктної взаємодії в педагогічному процесі, методики діагностики стратегій розв'язання конфліктних

ситуацій і подолання конфліктності серед педагогів розглядаються у роботах Т. Д. Кушнірук і М. М. Рибаквої. Питання особистості, конфлікту і гармонії вивчають Є. А. Донченко і Т. М. Титаренко. У роботах Г. В. Ложкіна, Н. І. Пов'якель, Т. С. Сулімової, А. І. Тимохіної розкриваються питання соціальної роботи, проблеми попередження, профілактики і конструктивного вирішення конфліктів.

Значний внесок в розробку проблеми конфліктів зробили також М. І. Пірен, О. М. Громова, С. М. Ємельянов, В. М. Кудрявцев, О. С. Кармін, Д. П. Зеркін, І. Є. Бекешкіна. Але аналіз їх праць не входить в завдання нашого дослідження.

Сьогодні суспільство виявилось не підготовленим до такої складної ситуації, коли суспільні проблеми виливаються у конфліктогенні ситуації, що іноді вирішуються з використанням зброї. Орієнтація на «безконфліктний» розвиток суспільства, яка існувала за часів СРСР, робила проблематику конфліктів неперспективною. Це призвело не тільки до її фактичного виключення з області наукового дослідження, але й до того, що в суспільстві не сформувались механізми роботи з конфліктами. Не вистачає підготовлених спеціалістів, а некомпетентні зусилля по подоланню конфліктності лише ускладнюють ситуацію. Спроби копіювання досвіду зарубіжних конфліктологів, особливо в області соціальних проблем, звичайно, не розрахованого на універсальне пристосування в будь-яких соціокультурних умовах, виявляється малоуспішним [5].

Останніми роками погіршується криміногенна ситуація в Україні, а молодіжна злочинність зростає. Конфлікти мають місце і в студентському середовищі. Молодь досить часто знаходиться в центрі конфліктів, є жертвою політичних, національних амбіцій. Сучасні конфліктологи спрямовують свої зусилля на прояснення сутності різноманітних соціальних конфліктів та на виявлення факторів, що впливають на їх ескалацію. Вчені спрямовують свої зусилля на пошук адекватних соціальних технологій їх вирішення та врегулювання [3; 4; 9].

Мета дослідження полягає у аналізі причин виникнення конфліктів в молодіжному (студентському) середовищі зумовлених реформами політичної та економічної сфер, а також змінами думок, установок, цінностей та окресленні факторів, що запобігають виникненню конфліктів з конфронтаційними стратегіями вирішення як умови успішної інтеграції молоді в суспільство.

Завданням статті є визначення пріоритетних позицій, що регулюють конфліктні процеси серед студентської молоді і сприяють попередженню

негативних проявів конфлікту, а також окреслення заходів, які сприяють зниженню потенціалу конфліктогенних факторів в молодіжному середовищі.

Молодіжний вік – це період найважливіших соціальних і демографічних подій в житті людини, час формування соціальних і професійних орієнтирів, світогляду (в основі якого ціннісно-мотиваційна і нормативна структура), початок трудової діяльності і створення сім'ї. Важливим компонентом соціалізації та успішної інтеграції молоді в суспільство є її соціально-психологічна адаптація до суспільних змін [7, 32]. На сучасному етапі соціалізація особистості молодих людей, в т. ч. студентів проходить в екстремальних умовах, детермінованих кардинальними змінами політичної, економічної, соціальної, соціокультурної підсистем держави. Проблеми, з якими сьогодні стикається студентська молодь, – нестабільність і агресивні тенденції в суспільстві, соціально-правова незахищеність, практично повна відсутність досугової діяльності, втрата сім'єю функції традиційного ефективного інститута соціалізації, непотрібність у спеціалістах, можливість втрати роботи, незадовільність заробітною платою, відсутність перспективи кар'єрного зростання.

Можна сказати, що у мікросоціумі склалась двояка ситуація, пов'язана із змінами ціннісних орієнтацій молодого покоління. З одного боку, в молодіжному середовищі спостережується зростання кількості правопорушень, рання наркоти́зація, непевність в безпеці, виникнення особистих проблем, конфліктів, психологічних стресів. З іншого боку, в молодіжному середовищі починає все більше зростати інтерес до особистісних цінностей, незалежності, самореалізації. Молодь прагне до соціально-економічного самоутвердження, матеріального забезпеченого здорового життя, кращої освіти як можливості, в майбутньому, одержати престижну професію і місце роботи для досягнення соціального успіху і матеріального благополуччя [12, 171].

На протязі 90-х рр. ХХ ст. склалася важка соціально-економічна та суспільно-політична ситуація. Вона пов'язана з зубожінням широких верств населення, а також широким майновим розшаруванням, економічною деградацією як України в цілому, так і окремих регіонів. За даними соціологічних досліджень Українського інституту соціальних досліджень, здійснених разом з Центром «Соціальний моніторинг» протягом 1998–1999 років на скрутне матеріальне становище молоді вказують відповіді більш як половини респондентів. Можна сказати, що молодь є однією з найменш забезпечених категорій населення країни.

Впродовж останніх років погіршилось становище безробітної молоді. В 1999 р. статус безробітного отримали 395,4 тис. осіб віком до 28 років. Порівняно з 1994 р. їхня кількість збільшилась в 7 разів [5].

Серед конфліктогенних факторів соціально-економічної сфери можна відмітити: зниження рівня життя, зростання цін, безробіття, незадоволеність умовами праці та її оплатою. За останнє десятиліття посилюється конфліктогенність цих факторів. У соціально-політичній сфері, на думку молодих людей конфліктогенним потенціалом є такі фактори, як зниження рівня духовно-моральної культури, тероризм, зростання кримінальних явищ. Треба зауважити, що складна соціально-економічна та етнополітична ситуація в Україні призводить до поширення проявів неадекватної поведінки, правопорушень, а також злочинів серед молоді, в тому числі студентської молоді.

Життєві, медичні, виробничі, освітні, сімейні проблеми викликають конфлікти, які частіше всього пов'язані з порушенням конституційних прав молодих громадян. Права порушуються при прийомі на роботу, отриманні житла, просуненні по службових сходинках. Порушення правових норм призводять до виникнення конфліктів в молодіжному соціумі, а що найнебезпечніше, конфліктів з конфронтаційними стратегіями вирішення.

За даними соціологічного дослідження, проведеним Українським інститутом соціальних досліджень, стан здоров'я молоді викликає збентеженість. За даними 1999 р. в Україні 74% населення віком 10–22 років хворіли [5]. Погіршується здоров'я підлітків і молоді. Тривогу викликає високий рівень захворюваності на соціально значимі хвороби: венеричні, злоякісні новоутворення, алкоголізм, наркоманія. Залишається високою смертність молоді, як за рахунок нещасних випадків, так і через самогубство.

Значних змін в останні роки набуває система освіти: впроваджуються новітні технології, зростає мережа навчально-виховних закладів. Але значна кількість дітей та підлітків неохоплена загальним шкільним навчанням (приблизно 30 тис. дітей не відвідує школу). Великими темпами розширюється мережа вищих навчальних закладів; та це не впливає на загальну доступність вищої освіти. Зростає кількість студентської молоді, яка змушена оплачувати своє навчання, ціни на яке зростають, хоча якість навчання залишає бажати кращого. В середньому 90% загального обсягу витрат на молодіжну політику, припадає на освіту, але цього занадто мало для утримання закладів і установ освіти.

Процес трансформації українського суспільства супроводжується посиленням факторів, що провокують соціальну напруженість [10; 11]. Отже, основними причинами, що зумовлюють сьогоднішню напруженість молоді взагалі, і студентської молоді зокрема, є політична та соціально-економічна криза, втрата позитивного виховного впливу сім'ї і учбових закладів, недодержання гарантованих конституційних прав, руйнування дитячих та молодіжних організацій старого зразка з невисоким залученням до такого роду структур нового формату, неможливість реалізуватися в суспільно-корисній діяльності. Також довготривалі соціальні конфлікти, в які втягується молодь викликають почуття соціальної безперспективності, неможливість успішно інтегруватися в суспільство, що постійно змінює свої орієнтири. В деякій мірі обмеженість культурного рівня, нетерпимість, «культ грошей», також спричиняють конфлікти.

Трансформація суспільного життя призвела до змін ціннісного світу молоді. І тут на перший план виходять пошуки таких виховних моделей, які б на перший план виносили питання ціннісного ставлення до людини. Глобальні проблеми сьогодення перебувають у площині «людина-людина», а це ставить питання удосконалення людини і виховання у соціумі на основі гуманізму, як першочергового.

При вивченні молодіжного світогляду, можна зробити висновок, що молодь не має достатнього досвіду для вирішення деяких етичних задач і тут треба зауважити: якщо не сформована і незафіксована стратегією життя система цінностей ще в молодому віці, то при загальній соціально-психологічній кризі покоління, людина може себе «загубити». Важливу роль у становленні ціннісної сфери молоді відіграють елементи соціальної інформації (кіно, театр, література, тощо) [8]. Вони впливають на розвиток не лише естетичних, а й етичних уявлень молодої людини. Юнаки і дівчати схильні копіювати вчинки і риси «моделі-орієнтації». Таким чином вони здобувають досвід можливих варіантів розв'язання життєвих проблем і знають до чого призводять моделі вирішення цілком імовірних конфліктів.

Дуже важливо саме на сучасному етапі стимулювати у молоді специфічну рису менталітету українського народу – терпимість. Звичайно, у повсякденному житті важко дотримуватись канонів соціальної толерантності, але саме вона забезпечує побудову гармонійних загальнолюдських стосунків і дозволяє зберегти принципи гуманізму в суспільних відносинах. Освіта виступає вирішальною там де мова іде про його людську свідомість, ціннісні орієнтації, мораль і поведінку.

Підростаюче покоління потрібно наділити розумінням цінності не насильства, толерантності, поваги до прав та свобод. А для цього потрібні специфічні методи стимулювання соціального терпіння, особливо в молодіжному середовищі. Займатися формуванням толерантних якостей потрібно через ознайомлення молоді з мовою, історією, культурою, побутом різних народів, що дає на практиці змогу утверджувати принципи безконфліктного взаєморозуміння та співробітництва. Тому саме навчальним закладам належить провідна роль в перешкоді поширення серед молоді таких небажаних явищ як деструктивні конфлікти. Педагогіка толерантності ґрунтується на терплячому і поважливому ставленні до переконань інших людей є засобом розв'язання проблем особистості [1, 90]. Потреба людини у захищеності і комфортності – одна із найважливіших умов її розвитку. Щоб сформувати гуманістично ціннісні орієнтації, потрібно починати з виховання таких моральних якостей, як чуйність, людяність, доброта, милосердя. Ці якості, доречі, допомагають уникати конфліктів і є умовою успішної інтеграції в суспільство.

У Декларації про загальні засади державної молодіжної політики зафіксовані головні принципи, завдання, напрями та механізми реалізації державної молодіжної політики [2]. Згідно з документом основними положеннями державної молодіжної політики є: доступність освіти; соціально-правова допомога; трудова зайнятість; матеріальна незалежність; поліпшення умов життя; охорона здоров'я; сприяння ініціативі і активності у всіх сферах. Ми вважаємо, що треба більш активно переходити до їх реалізації. Політика у всіх сферах життєдіяльності повинна своєчасно реагувати на сучасність.

Сьогодні потрібно акцентувати увагу на правових гарантіях і легітимних каналах врегулювання конфліктних процесів. Соціально-правовий захист молоді повинен зайняти пріоритетну позицію в числі механізмів, що регулюють конфліктні процеси серед молоді. На жаль, на сучасному рівні продовжують домінувати адміністративні засоби, як засоби управлінських технологій. Такі методи, як звільнення, переводи на іншу роботу, адмінсанкції, які використовують роботодавці по відношенню до працюючої молоді, не сприяють поліпшенню ситуації.

Попередити негативні прояви конфлікту в молодіжному середовищі, у т. ч. студентському, на наш погляд, можна лише на основі реалізації соціальних і правових норм і технологій. Це стосується проведення комплексної державної молодіжної політики, яка повинна здійснюватись через

взаємопов'язані цільові програми – учбову, трудову, сімейну, досугову, громадянську соціалізації.

Також важливо враховувати вплив на процеси соціального розвитку молоді, духовних цінностей як добро, гуманність, емпатія, справедливість, толерантність, а також норм повсякденного і ділового етикету та правил спілкування. Загальне засвоєння цих норм, ціннісних орієнтацій дозволило б молоді активніше брати участь у врегулюванні можливих конфліктів та успішно інтегруватись в суспільство.

На нашу думку, для зниження потенціалу конфліктогенних факторів в студентському середовищі можна виділити наступні заходи: створити діючі центри і служби для молоді по наданню соціально-правових, медико-психологічних та сімейно-педагогічних консультацій, у т. ч. при закладах вищої освіти; посилити статево-сімейне виховання молоді для подолання сімейних криз

перших років і розлучень; вирішення проблеми бідності молоді і працевлаштування; розвивати сферу освіти, як засоба конкурентоспроможності на ринку праці; забезпечення молодих сімей житлом; підтримувати молодіжні організації і рухи.

Реалізація вказаних та інших державних заходів, як вважається, сприятиме зниженню соціальної конфліктності серед молоді, посилить творчий потенціал та допоможе молодому поколінню успішно і легко інтегруватись в суспільство.

Особливо треба зазначити високий потенціал конфліктології як предмету і необхідність обов'язкового включення в навчальні плани закладів освіти на всіх рівнях курсу (спецкурсу) «Основи конфліктології», який би допоміг в теоретичному і практичному плані оволодіти знаннями по вирішенню конфліктних ситуацій в суспільній, учбовій діяльності, роботі, сімейному житті та інших сферах конфліктної взаємодії.

Список використаних джерел

1. Ващенко Г. Г. Основні проблеми педагогіки майбутнього // Педагогіка толерантності. 1998. №2. С. 86-93.
2. Декларация «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні» від 15.12.1992 р. [Електронний ресурс] URL <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2859-12>
3. Емельянов С. М. Практикум по конфликтологии. Санкт-Петербург: Питер, 2001. 400 с.
4. Ишмуратов А. Т. Конфликт и згода. Основы когнитивной теории конфликтов. Київ: Наук. світ, 1996. 188 с.
5. Казаков В. Соціальний конфлікт: проблема визначення // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2004. №3. С. 156-166.
6. Капська А. Й. Соціальна педагогіка: Підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 256 с.
7. Ляшенко Л. М., Ластовченко І. В. Зміни соціокультурного середовища в Україні і значення емоційної зрілості молоді // Рідна школа. 2003. №1. С. 31-33.
8. Омельченко Е. Л. Молодежные культуры и субкультуры / Ин-т социологии РАН, Ульян. гос. ун-т. Н.-И. центр «Регион». Москва: Ин-т социологии РАН, 2000. 262 с.
9. Пірен М. І. Конфліктологія: Підручник. Київ: МАУП, 2003. 360 с.
10. Пилипенко В. Економічна свідомість і культура населення в період ринкової трансформації суспільства // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2002. №4. С. 197-206.
11. Пойченко А. Конфлікти у громадянському суспільстві / Формування громадянського суспільства в Україні: стан, проблеми, перспективи: зб. наук. пр. Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України. Київ: Вид-во УАДУ, 2001. 248 с.
12. Ручка А. О. Динаміка цінностей населення України (1991 – 2000 рр.) // Українське суспільство: моніторинг – 2000 р. Інформаційно-аналітичні матеріали. Київ: ІС НАНУ, 2000. С. 165-174.

References

1. Vashhenko Gh. Gh. (1998). *Osnovni problemy pedagoghiky majbutnjogho: Pedagoghika tolerantnosti* [The main problems of pedagogy of the future: Pedagogy of tolerance]. №2, 86-93 [in Ukrainian].
2. Deklaracija (1992). *Pro zaghaljni zasady derzhavnoji molodizhnoji polityky v Ukrajinі* [On the General Principles of the State Youth Policy in Ukraine]. December. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2859-12> [in Ukrainian].
3. Yemelyanov S. M. (2001). *Praktikum po konfliktologii* [Workshop on conflictology]. St. Petersburg: Piter, 400 [in Russian].
4. Ishmuratov A. T. (1996). *Konflikt i zghoda. Osnovy koghnityvnoji teoriji konfliktiv* [Conflict and agreement. Fundamentals of Cognitive Theory of Conflict]. Kyiv: Nauk. svit, 188 [in Ukrainian].
5. Kazakov V. (2004). *Socialnyj konflikt: problema vyznachennja: Sociologhija: teorija, metody, marketyngh* [Social conflict: the problem of definition: Sociology: theory, methods, marketing]. №3, 156-166 [in Ukrainian].
6. Kapsjka A. J. (2003). *Socialna pedagoghika: Pidruchnyk* [Social pedagogy: Textbook]. Kyiv: Centr navchalnoji literatury, 256 [in Ukrainian].
7. Ljashenko L. M., Lastovchenko I. V. (2003). *Zminy sociokulturnogho seredovyshha v Ukrajinі i znachennja emocijnoji zrilosti molodi: Ridna shkola* [Changes in socio-cultural environment in Ukraine and the importance of emotional maturity of youth: Native school]. №1, 31-33 [in Ukrainian].
8. Omelchenko Ye. L. (2000). *Molodezhnye kultury i subkultury* [Youth cultures and subcultures]. Moscow: In-t sotsiologii RAN, 262 [in Russian].
9. Piren M. I. (2003). *Konfliktologhija: Pidruchnyk* [Conflictology: Textbook]. Kyiv: MAUP, 360 [in Ukrainian].
10. Pylypenko V. (2002). *Ekonomichna svidomistj i kuljtura naselejnja v period rynkovoji transformaciji suspiljstva: Sociologhija: teorija, metody, marketyngh* [Economic consciousness and culture of the population during the period of market transformation of society: Sociology: theory, methods, marketing]. №4, 197-206 [in Ukrainian].

11. Pojchenko A. (2001). *Konflikty u ghromadjansjkomu suspiljstvi: Formuvannja ghromadjansjkogho suspiljstva v Ukrajinі: stan, problemy, perspektyvy* [Conflicts in civil society: Formation of civil society in Ukraine: state, problems, perspectives]. Kyiv: Vyd-vo UADU, 248 [in Ukrainian].
12. Ruchka A. O. (2000). *Dynamika cinnostej naseleennja Ukrajinj (1991 – 2000 rr.): Ukrajinjske suspiljstvo: monitoryng – 2000 r. Informacijno-analitychni materialy* [Dynamics of values of the population of Ukraine (1991 – 2000 years): Ukrainian society: monitoring – 2000. Information and analytical materials]. Kyiv: IS NANU, 165-174 [in Ukrainian].

Геннадий Андрейченко, Игорь Бугаевский. Конфликты и их профилактика как условие успешной интеграции студенческой молодежи в общество

В условиях трансформации украинского общества проблема исследования конфликтов стала особенно актуальной. Сложная социально-экономическая и политическая ситуация в Украине приводит к распространению проявлений конфликтного поведения среди молодежи, в том числе студенческой. В работе анализируются причины возникновения конфликтов в молодежной среде и раскрываются вопросы профилактики таких конфликтов, как условия успешной интеграции молодежи в общество. Также, определяются приоритетные позиции, регулирующие конфликтные процессы среди студенческой молодежи и способствующие предупреждению негативных проявлений конфликта, а также определяются меры, которые способствуют снижению потенциала конфликтных факторов в молодежной среде.

Ключевые слова: общество, студенты, конфликты, профилактика, интеграция.

Hennadii Andriychenko, Ihor Bugaevsky. Conflicts and their prevention as a condition for the successful integration of student youth into society

World history, including the military history from ancient times to the present has shown that conflicts are inevitable, have always existed and will exist, they are an integral part of social life. The problems of the emergence and effective resolution of conflicts are of great interest not only professional psychologists but also politicians, military leaders, enterprises and institutions, educators, social workers, in short, all those who in their practical activities are related to the problems of human society. Unfortunately, this interest is to a large extent connected with increasing tensions in various spheres of social interaction, with the acute need of various social structures and individuals in practical conflict resolution. Particularly vulnerable, in this aspect there is a young generation, in our case – student youth.

In the context of the transformation of Ukrainian society, the problem of conflict research has become particularly relevant. The complicated socio-economic and political situation in Ukraine leads to the spread of manifestations of conflict behavior among young people, including students. The paper analyzes the causes of conflicts in the youth environment and reveals the issues of preventing such conflicts as a condition for the successful integration of young people into society. Also, the priority positions that regulate the conflict processes among the student youth and contribute to the prevention of negative manifestations of conflict are determined, as well as measures that reduce the potential of conflict-related factors in the youth environment.

Key words: society, student youth, conflicts, prevention, integration.